

1

Margaret

Când Margaret Hughes a aflat că are o tumoare pe creier, s-a uitat îndelung la imaginile în alb-negru expuse pe panoul iluminat din spatele biroului medicului ei – „felii“ le numise el. Rămase surprinsă, căci creierul ei semăna cu două jumătăți de nucă stafidite.

Doctorul îi vorbea de cisterne¹, vase de sânge, ventricule, o stea. De celule care uitaseră să moară. Era atât de complicat, atât de dificil de înțeles, dar, dacă era să fie sinceră, nu avea pe cine altcineva să învinovătească, decât pe sine. Ea era cea care insistase să i se arate imaginile, cea care-l pusese să promită că va fi direct, că-i va spune *numele* fiecărui lucru și că-i va explica de ce avea durerile acelea de cap, scăpările verbale, erorile de cognitie și halucinațiile. Faptul că medicul continua să se refere la imagini numindu-le „felii“ înrăutătea și mai mult situația; Margaret fusese atât de agitată înainte de a veni la programare, încât plecase de acasă fără să-și termine micul dejun.

¹ Cavități pline cu lichid cefalorahidian sau cu limfă (n.tr.)

Doctorul Leising îi arăta excrescența tumorală, sau cum i-o fi zis el, așa cum apărea pe felia coronală numărul 16. Margaret simțea cum îi ghiorăiau mâtele.

„Nu-mi vine să cred, își spuse ea. Am uitat să mănânc pâinea prăjită cu dulceață.“

Doctorul își încheie discursul și o întrebă cum dorea să procedeze, ce tratament voia să urmeze și dacă voia să sună pe cineva.

– Pe Stephen, poate? îi sugeră el, destul de anemic. Nu crezi că-ar vrea să știe și el?

Ei bine, firește că fostul ei soț ar fi vrut să știe. Cuplurile nu trec prin ce trecuseră ea și Stephen fără să se creeze o oarecare legătură trainică – chiar și (deși puțini oameni înțeleg) un soi de dragoste complicată, ca între tovarăși de luptă.

Însă era ceva iritant în tonul vocii doctorului Leising – ca și cum acesta credea că ea n-ar trebui să audă diagnosticul în lipsa unui umăr de bărbat pe care să plângă. De parcă n-ar fi putut să se descurce și fără să beneficieze de sfatul cuiva care să joace rolul de tată. Margaret se descurcase singură aproape toată viața. Nu avea să fie acum forțată, compătimită sau păcălită. „Oi arăta eu că o bătrânică simpatică și neajutorată, gândi ea, dar nu voi permite să fiu tratată în consecință.“

Puse câteva întrebări la obiect. Răspunsurile doctorului Leising îi se părură inacceptabile, evazive, arogante. Apoi acesta începu să vorbească din nou despre „feliile“ ei. Oare avea să se termine vreodată?

Margaret nu mai putu să asculte, așa că se scuză spunând că trebuie să meargă la toaletă, coborî cu liftul, ieși din clădire și mergea până dădu de o cafenea pe vitrina căreia erau scrise cuvintele „Deserturi et caetera“. Chibzui o clipă. În rarele ocazii când trebuia să iasă din casă, făcea în aşa fel încât să intre cât mai puțin în contact cu oamenii; pe de altă parte, îi era atât de foame, încât i se făcuse greață. Aruncând o privire înăuntru, Margaret văzu că

localul era deschis, dar că nu era nici un client la masă. Acest lucru o mulțumi, așa că intră.

Înăuntru era o vitrină plină cu plăcinte, cu fursecuri și cu fel de fel de prăjitură asortate, toate prezентate cu mare artă. Margaret le șopti numele: *Génoise à l'orange; Mousse au chocolat; Crème brûlée; Roulade à la confiture*¹. Deja se simțea mai bine. Deasupra tejhelei atârna o tablă mare, pe care era scris cu cretă meniul, care includea sendvișuri și supe, dar și deserturi.

O fată anorexică cu părul negru-albăstrui tuns scurt și cu ruj negru pe buze vorbea la telefon în spatele tejhelei.

– Mă doare-n cot, Jimmy, spunea ea printre dinți cu glas iritat, NU SE POATE să folosești storcătorul de fructe la ora trei dimineață, oricât de mult ti-ar da „vata“² bătăi de cap!

Margaret îi făcu semn.

– Trebuie să îñchid. Pa! Fata puse receptorul în furcă și dădu fuga spre tejhea. Spuneti, rosti ea printre dinți. Cu ce vă servesc?

– Toate arată bine, spuse Margaret. Cercetându-i chipul mai de aproape, Margaret văzu alarmată că fata avea un inel de aur în nara dreaptă. Încercă să nu se uite inconsistent. Care e supa zilei?

– Supă de mazăre uscată, răsunse fata și-și trase nasul.

„Doamne, își spuse Margaret, sper că nu e răcită.“

– Păi, în cazul asta... o să iau o prăjitură cu brânză și cu zmeură, o felie de pară trasă în ciocolată, cremă de zahăr ars și tartă cu glazură de caramel.

– Le serviți aici sau la pachet?

– Aici, te rog.

¹ Genoveză cu portocale, spumă de ciocolată, cremă de zahăr ars, ruladă cu dulceață. (în lb. franceză, în orig.)

² Una dintre componentele de bază ale sistemului fiziologic și psihologic în ayurveda (n.tr.)

Cercel-în-nas începu să apese de zor butoanele unui calculator mic. Avea unghiile date cu ojă albastru-închis cu sclipici. Arătau ca niște galaxii în miniatură.

– Doriti frișcă la tartă?
– Ce anume? întrebă Margaret.
– Frișcă. La tartă.
– Nu, mulțumesc, spuse Margaret pe nerăsuflare. Apoi se răzgândi. Ba da! De ce nu? Să fie cu frișcă!

– Mai doriti și altceva?
– Poate niște ceai. Aveți ceai de mentă?

– Luați loc la masă, spuse Cercel-în-nas. Vi-l aduc când e gata. Margaret aștepta să i se servească prăjiturile. Pe pereții cafenelei erau fotografii alb-negru ce înfățișau clădiri pustii, străzi, docuri și parcuri. Margaret nu le dădu prea multă atenție. În fotografii nu apăreau oameni, și ceva legat de momentul zilei ales de fotograf sau de unghiu din care le făcuse transforma până și cele mai inofensive obiective – feribotul care ducea din Seattle la Bainbridge, pergola din Pioneer Square, Turnul Smith – în lucruri cu un aer amenințător, apocaliptic. În acele fotografii Seattle părea un oraș fantomă, imaginile îi amintea lui Margaret de un film vechi... Cum se numea? Acțiunea se desfășura în New York; era despre sfârșitul lumii... O tulburase foarte mult filmul, deși nu putea spune de ce. Nu izbutea nici în ruptul capului să-și amintească numele lui.

– *Lumea, trupul și diavolul*, spuse Cercel-în-nas când sosi la masa ei.

– Poftim?
– Filmul acela vechi, alb-negru, despre sfârșitul lumii. Spuneați că nu vă amintiți numele lui.

– Așa spuneam?
– Îhî. Cercel-în-nas începu să pună pe masă farfurile și ceaiul pe care le adusese pe o tavă mare. Cu Harry Belafonte, Inger Stevens și Mel Ferrer. *Lumea, trupul și diavolul*.

– Aha. Da.
– Sau poate vă referiți la filmul *Pe plajă*.

– Nu cred.
– Cu Gregory Peck, Ava Gardner și Fred Astaire. În regia lui Stanley Kramer.

– Nu... mi l-aș fi amintit pe Fred Astaire!
– Sau poate vă gândiți la *Punctul limită*. Cu Henry Fonda în rolul președintelui.

– Nu, cred că ai avut dreptate, era primul film.
Cercel-în-nas își scoase pieptul în afară și anunță:
– Sunt studentă la Film.

– Înțeleg. Margaret zâmbi și încuviință. Se forță din nou să nu se holbeze la cercelul ei din nas. Trebuie să fie foarte interesant!

Cercel-în-nas oftă.
– Mai aveți nevoie de ceva?
– Nu! Mulțumesc! Arată minunat!

Cercel-în-nas își relua locul din spatele tejhelei. Margaret scoase din portofel o fotografie mică și îngălbenețită; era o poză de-a lui Daniel la școală, pe vremea când acesta avea opt ani. O privi îndelung.

Lucrurile erau destul de simple, de fapt.
După cum spunea Robert Leising, care și-a luat doctoratul în medicină, și diversi alți colegi de-a săi neurologi, oncologi și alții cu care acesta se consultase, Margaret suferea de o tumoare malignă foarte des întâlnită: „astrocitom“. O stea care creștea încet. Tratamentul tradițional consta în operație, urmată de radioterapie.

– Care e pronosticul? întrebă ea.
– Păi, zise doctorul Leising luând unul dintre cele șase filme de pe panoul luminat și cercetându-l cu atenție, ce vârstă ai dumneata?

„De parcă n-ar știi“, își spusesese Margaret.
– Șaptezeci și cinci.
– Șaptezeci și cinci. Doctorul Leising încuviințase gânditor. Înainte de a relua studiul filmului, îi aruncase o privire lui Margaret. În funcție de caracteristicile tumorii – pe care nu putem să le stim cu certitudine până nu pătrundem înăuntru și înlăturăm

tot ce se poate –, cu tratament, poți la fel de bine să trăiești ani buni de-acum încolo sau numai vreo doi.

– Ce şanse am?

Doctorul Leising nu-şi ridicase privirea.

– Douăzeci și cinci la sută.

– Cu tratament?

– Da.

– Şi ce se întâmplă dacă nu facem nimic?

– Cum adică?

– Dacă şi aşa am douăzeci și cinci la sută şanse să trăiesc, de ce nu o lăsăm în pace?

– Cred că n-am fost destul de clar, Margaret, spusese doctorul Leising, ca şi cum s-ar fi adresat unei toante.

Şi începuse din nou să vorbească despre feliile ei, într-un fel care constituia cu siguranță metoda Asociației Medicilor din America de a-și impune punctul de vedere prin discursuri interminabile.

Aşadar, avea de ales. Fie urma un tratament îndelungat şi mai devreme sau mai târziu murea, fie nu urma nici un tratament şi rezultatul era același.

– S-a întâmplat ceva? Cercel-în-nas se întorsese. Nu v-aţi atins de nimic.

Margaret înghiţî cu noduri. Acum, cu atâtă mâncare delicioasă în faţa ei, nu-i mai era foame. Luă o gură de ceai, din politețe.

– E nepotul dumitale? întrebă Cercel-în-nas, aplecându-se să vadă poza mai bine. E drăguţ!

„E destul de tinerică dacă-i dai machiajul jos, îşi dădu seama Margaret. Şi mult prea slabă.“

– Pot să-ţi pun o întrebare intimă?

Cercel-în-nas ridică din umeri.

– Ce anume?

– Ei bine, presupun că e o întrebare destul de banală, dar, dacă ai află că mai ai puţin de trăit, poate un an sau doi, cum ţi-ai petrece timpul?

Fata se încruntă. Îşi cojea distrată oja de pe unghii şi spre podea cădea o ploaie de sclipici argintiu. Margaret încerca să urmărească cu privirea traectoria acestuia, însă sclipiciul părea să se evapore pe traseu.

– Presupun că m-aş gândi la ce mă sperie cel mai mult – legat de relaţii, adică – şi aş face acest lucru. Aş face exact contrariul a ceea ce am făcut mereu.

Margaret o cercetă cu luare-aminte. Crezuse întotdeauna că oamenii care au îmbrăţişat curentele dramatice din modă compensau de fapt un caracter obtuz înăscut sau o nesiguranţă cronică. Se aşteptase ca o persoană precum Cercel-în-nas să ofere un răspuns superficial la întrebarea destul de banală pe care i-o adresase. „Aş zbura cu deltaplanul! Aş naviga în jurul lumii! Aş participa la întreceri de baloane cu aer cald!“ Ceva în genul asta.

– Ar fi ultima şansă de a te debarasa de toate obiceiurile de până acum, nu-i aşa? continuă fata. Apoi se surprinse frământându-şi mâinile şi se opri imediat. Uitaţi nota de plată. Plătiţi după ce terminaţi.

Se întoarsee la locul ei, oarecum gânditoare.

Margaret se gândi la obiceiurile ei de-o viaţă. Se uită la poza lui Daniel. Acesta era la vîrstă când majoritatea copiilor ştiu că sunt pozaţi. Însă chipul lui era relaxat, serios şi pe el se ctea înțelepciune.

„Poţi să-ţi dai seama clar cum o să arate la douăzeci de ani“, îşi aminti Margaret ce-i spuseste lui Stephen cu ani în urmă, când sosise de la şcoală pachetul pe care-l comandaseră: o fotografie 8x10, două 5x7, patru 3x5 şi o grămadă de poze de portofel.

Însă Daniel nu avea să împlinească douăzeci de ani. Fotografia 8x10 rămăsese neînrămată. Pozele de portofel n-aveau să fie niciodată date prietenilor de la şcoală sau profesorilor. Margaret se întreba dacă Stephen mai păstra încă în portofel poza fiului lor, alături de cele ale copiilor pe care îi avea cu a doua soţie şi pe care cu siguranţă le purta cu el. Pozele copiilor care trăiau.

sau două de ceai să fie înțelegătoare. Se gândeau și la călimările incrustate cu aur, care, cu decorațiile lor bogate, i se păruseră mereu imparțiale și raționale.

Dar nu, celealte nu aveau să fie convinse de niște obiecte atât de mici ca suporturile-călimară. Va avea nevoie de un aliat care să fie cât de cât impunător din punct de vedere fizic. Obiectele erau receptive la lucruri precum mărimea și felul direct de a vorbi. Margaret rătăci prin încăperi cu ochii minții: Apartamentul Aviar, Camera Bombonierelor, Camera Țigărilor și a Tutunului...

„Aha!“ Găsise. Cele două băncuțe de grădină din dinastia Qing. Erau perfecte. Mari și impunătoare, cu tentă de celadon verde ca marea, nu numai că erau elegante, ci și înțelepte și sincere. Faptul că stătuseră odinioară în aer liber le făcea să fie mai deschise la minte. Și, dacă nu era de ajuns, se mai adăuga și prestigiul valorii la care erau estimate: opt mii de dolari fiecare. Celealte băncuțe de grădină valorau cinci mii sau chiar mai puțin. Margaret știa că, dacă putea să le câștige de partea ei pe gemenele Qing, acestea aveau să le facă pe celealte să-i asculte pledoaria până la sfârșit.

Margaret își recapitulă apărarea. Se îndreptă spre atriu însorit (cunoscut și sub denumirea de Camera Băncuțelor Chinezești de Grădină), cu o cărpă de șters în mână. Avea să-i surprindă pe toți cu o lustruire temeinică, pentru a le intra în grații. Apoi urma să-și pledeze cauza în fața gemenelor Qing.

2

Primul client

– Am venit la el ca un pelerin, spuse Tânăra și întinse mâinile, cu palmele în sus, ca și cum aștepta să i se dea ceva: un teanc de cărți, un platou de cartofi dulci sau un braț de rufe curate și împachetate.

Îi explica lui Margaret de ce nu avea mobilă și aproape nici un alt bun, în afară de haine și de cafetieră. Tocmai din această cauză, oferta lui Margaret îi convenea de minune. Se întâlniseră cu un sfert de oră în urmă, și Margaret se pregătea să-i arate casa. Erau încă la parter. De fapt, nu se mișcașera de acolo de când se întâlniseră.

O chema Wanda. Așa se prezintase la telefon și atunci când apăruse în pragul ușii – după cum anunțase cu două ore în urmă.

– Bună ziua, doamnă Hughes! Sunt Wanda. Am venit în legătură cu anunțul din ziar. Am vorbit mai devreme la telefon.

Margaret nu-i vedea chipul prea bine. Soarele apunea și umbrele tot mai dese îi cădeau pieziș pe față, fragmentând-o într-un mod ciudat. Totuși, văzuse că era destul de micuță și avea ochii foarte mari și întunecați.

– Afirmațiile m-au ajutat să găsesc o astfel de casă, și sper că nu vă deranjează că am venit – am hotărât să mă răsfăț și să iau un taxi în locul autobuzului –, dar se pare că rugăciunile mi-au fost